

PANNON PALATINUS

a természet és a tudományok világából
kivonatok, ismertetések, értelmezés

Szacsky Mihály

Első közlés: 2007. március

Beszéljünk a közelmúltról! – 1960–1973

(2)

Az 1972-ben Stockholmban ülésezett nemzetközi környezetvédelmi konferencia hangsúlyozta, hogy a Föld tájait és természeti kincseit meg kell óvni a jelen és a jövő nemzedék számára. Ennek a gondolatból fakadt a konferencia jelmondata:

„Csak egy Földünk van” (Only one Earth)!

A konferencián megállapításokat és meghatározásokat tettek a szakértők, valamint figyelemreméltó az a határozat, amiben kimondták, **hogy**

„Minden államnak, az ENSZ alapokmányával és a nemzetközi joggal egyetértésben, szuverén joga a saját erőforrásainak a kiaknázása”.

A nemzetközi tőke azóta ékesen bizonyította, hogy ezt az ENSZ elvet hogyan lehet azonnal kijátszani, és napjainkban már nyílt, XXI. századi gyarmatosítással hogyan lehet más országok erőforrásait elorozni, kizsákmányolni. Tovább olvasva a határozatot úgy tűnik, hogy bizonyos fejlett országok azon munkálkodnak, hogy a megfogalmazott elveket kitöröljék a tudatból, és a demokráciára hivatkozással végezzék más államok kirablását. A fent említett idézet így folytatódik:

„(minden állam) felelős a fennhatósága és ellenőrzése alá eső tevékenységek folytatásáért úgy, hogy azok ne okozhassanak kárt más ország környezetében vagy a nemzeti fennhatóság határain kívül eső területeken”.

Szegény, álmodozó, jó szándékú emberek úgy gondolták, hogy a kidolgozott akcióprogramjuk világméretű aktivitásba torkollik. Ezeknek a feladattervét is elkészítették, ami a következő:

1) A Föld meg nem újítható erőforrásait úgy kell kiaknázni, hogy azok az egész emberiség számára hasznosíthatók legyenek. (Nem egyes országokra és tőkécsoportokra gondoltak).

2) A tengerek szennyezéstől való megóvása.

3) A természetes növény- és állatállomány megőrzése.

4) Mérgező anyagok, hőenergiák olyan mértékű kibocsátása, hogy az ne haladja meg a környezet felvevőképességeit.

5) A fogatosított környezetvédelmi intézkedéseknek elő kell segíteniük a fejlődő országok lehetőségeit.

6) A hatékony környezetvédelem céljából szükséges, hogy az egyes országok összehangolják terveiket.

7) Az emberi településeket, városokat úgy kell megtervezni, hogy a környezetre ható káros befolyások elkerülhetők legyenek

Az alapvető emberi jogok betartásával megfelelő demográfiai politikát kell folytatni. A környezettel kapcsolatos tudományos kutatások fejlesztése. Fontos a környezetvédelem oktatása és népszerűsítése.

Szükséges, hogy a nemzetközi szervezetek koordinált és hatékony szerepet játszassanak a környezet védelmében.

Ezekben az években az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (Economic Commission for Europe) tanulmányokat készített és intenzíven munkába vette a környezetvédelmi kérdéseket. Feladatának tekintette a vízkészletek felmérését, a vízvédelmet, a műtrágyák, a gyom és rovarirtó szerek alkalmazásának problematikáját, a levegőszennyezést, és még sorolhatnánk tovább az elképzeléseket.

Felvetődik a kérdés, ha ezeket a Földünket súlyosan érintő problémákat az 1970 évek elején felismerték, meghatározták, fontossági sorrendeket állítottak fel és intézkedési terveket készítettek el, akkor mára miért nem érezzük hatását, és miért tekintünk erre az időszakra úgy, mint környezetvédelmi szempontból paradicsomi állapotokra.

A válasz igen egyszerű. Földünk minden államában, társadalmában – kivétel nélkül – a politika és a pénzvilág egyszerűen elsöpörte ezeket a kezdeményezéseket. Próbálja a fenntartható fejlődést és a gazdaság primátusát erőltetve átformálni az emberek gondolkodását. Az intenzív és az extenzív fejlesztésekre összpontosít, és mindent elkövet, hogy a kármentesítésre, rekultivációra ne kelljen költeni. Fizetett tudósokkal résztanulmányokat íratnak, és ezzel próbálják az egyre alacsonyabb értelmi színvonalba taszított néprétegeket meggyőzni, hogy a földi élet egyetlen értelme a profittermelés (keveseknek).

A földi élet halad a maga útján, akárhogy igyekeznek ezek a csoportok, erők, a tudományt és a tudományos gondolkodást még nem sikerült kiirtani. Mindent megtesznek, hogy az oktatást és a kultúrát a lehető legmélyebb szintre taszítsák. Állandóan hangoztatom, hogy pl. vissza kell utasítani a mai politikai elitnek az oktatásról vallott nézetét. Amíg úgy fogalmazzuk, hogy a „humán erőforrás tőkebefektetés”, addig nincs miről beszélni.

Összefoglalva, talán nem tűnik túlzásnak, ha a Római Klub, az ENSZ, az UNESCO 1960–70-es években tett fáradozásait a Föld megmentése érdekében teljes kudarcnak tekinthetjük. Tudjuk, hogy a nemes és előremutató kezdeményezéseket minden esetben a politika és pénz világa rombolta le.

Felvetődik a kérdés: a XXI. században van olyan állam, népcsoport, ahol a politika, társadalomirányítás felnőtt volna korunkhoz? Vállalva a kritikákat, azt kell hogy mondjam, a ma ismert uralkodó osztályok, országok, nemzetek irányítói, vezetői, királyságok-császárságok-diktatúrák-demokráciák-kommunista-imperialista-kapitalista államformák lemaradtak a kortól, és ebben a pillanatban ezek a társadalmi formációk kifejezetten természet- és emberellenes tevékenységeket folytatnak.

Mi lehet a megoldás? Sajnos nem tudok rá választ adni, de sürgősen lépnie kell sok okos embernek addig, amíg van miről beszélni. Ne ringassuk magunkat álmokba! Az ismert ökológiai katasztrófák némelyike már irreverzibilis, azaz visszafordíthatatlan folyamatba torkollott.

A jelenleg bolygónkon élő 6,3 milliárd ember élete és jövője elképesztő veszélynek van kitéve. Az sem kizárható, hogy a felelőtlen emberi tevékenység lavinaszerűen összeroppantja a kényes egyensúlyt. Az sem kizárható, hogy néhány év alatt 3–4 milliárd ember halhat meg háborúk, éhezés, vízhiány, környezeti mérgezések, vírusok és baktériumok miatt. A kirabolt Földön a megmaradók elképesztő nyomorba kerülhetnek – természetesen akkor már politika, gazdaság, pénzvilág nem létezhet. Nagyon sötéten festem le a jövőt, de minden olvasó ítélje meg, hogy ebben a bázisvizsgálatban tettem-e olyan megjegyzést, vagy megállapítást, ami túlzásnak tekinthető. A langyos meséknek lassan vége, kritikusan kell értelmezni és elemezni a társadalom irányítóinak realitásuktól mentes fantáziálását.

Fel kell ébredni, és tenni kell azért, hogy az emberiségnek ne csak múltja, hanem jövője is legyen. Mindenki a közvetlen környezetében kezdje el a rendcsinálást. Takarékoskodjon az energiával, ültessen sok tájba illő fát (nem haszon reményében), takarékoskodjon a vízzel (pl., ha megteheti, ne ivóvízzel, húzza le a WC-t), próbálja megtagadni az indokolatlan csomagolóanyagok átvételét – akinek van gondolata ezzel kapcsolatban, tegye közzé.

Bebizonyosodott, hogy a nagy nemzetközi terveket és összefogásra irányuló kezdeményezéseket a politika és a tőke az egész világon tönkretette. Abban az esetben, ha a folyamatok iránya megváltozik, talán még van reményünk egy esetleges jobb jövőre.

2010-07-16